TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

— **Toverin johtokunnan kokous** pidetään lauantaina 10 p. illalla klo 8 liikkeen huoneustolla. Jokaisen jäsenen saavuttava kokoukseen.

Kauppasuhteet Neuvosto-Venäjän kanssa

Suurvallat luottivat vielä viime talvena siihen, että joku uusi sota tai muu sisäinen tai ulkonainen ristiriita kukistaa Neuvosto-Venäjän ja ettei niin muodoin mihinkään suhteisiin sen kanssa ole tarvis ryhtyä. Ensimäinen liittouneiden neuvoston tekemä päätös kauppasuhteiden alkamisesta osottautui paremmin diplomatiseksi kieräilyksi kuin selvän tarkoituksen ilmaisemiseksi. Kaikenlainen juonittelu sinne ja tänne on jatkunut siitä asti.

Suurvaltain toiveet jokaisessa suhteessa Neuvosto-Venäjän kukistumisesta ovat jääneet toteutumatta. Englannin seikkailut Mustallamerellä tuottivat vain onnettomuutta. Venäjän sisällissota ei kyennyt särkemään köyhälistön valtaa eikä taloudellinen ahdinkotila voinut kukistaa sosialistisen yhteiskunnan rakentajien kestävyyttä ja sankariutta. Puola yllytettiin rikokselliseen verileikkiin. Mutta sekin on tuonut pelkkää häpeää imperialistisille yllyttäjille ja suunnatonta kärsimystä viattomille työläistaistelijoille Puolassa ja Venäjällä. Kaikissa näissä seikkailuissa ovat läntiset suurvallat olleet mukana samaan aikaan kun on keskusteltu kauppasaarron poistamisesta. Onnistuminen yhdessäkin seikkailussa olisi lopettanut kaikki puheet kauppasuhteiden alottamisesta. Ja juuri se, että läntiset maat, Englanti etupäässä, ovat luopumassa saartamisesta, osottaa Neuvosto-Venäjän voimaa ja sen voittoa.

Toiselta puolen läntisille maille on ollut välttämätöntä kauppasuhteiden alkaminen puhtaasti taloudellisista syistä. Länsimaat tarvitsevat teollisuutensa rakentamiseksi niitä suuria ja monipuolisia raaka-ainevarastoja, mitä Venäjällä on. Eri sotamaiden teollisuuden uudelleen rakentaminen tarvitsee raaka-aineita, joita ne eivät saa omista maistaan. Toiselta puolen ne maat, kuten Amerika, joilla kyllä on raaka-aineita teollisuutensa kunnossa pitämiseksi, tarvitsevat markkina-alueita teollisuustuotteilleen. Venäjän markkinat ovat houkutelleet eri maiden teollisuuden harjottajia jo kauvan aikaa. Siellä on kultapaljouksia, joita himoitsee länsimainen kapitalismi. Se luulee sen kautta pelastavansa rappeutuvan tuotantotavan ja pääsevänsä kansallisesta ja kansainvälisestä anarkiasta.

Vaikka tämänlaiset tosiasiat ovatkin olleet pohjalla vaikuttamassa ja liittoutuneiden maiden politiikkaa johtamassa, niin siitä huolimatta englantilaiset miinoitusalueet ovat estäneet jokaisen laivan saapumasta venäläisiin satamiin. Kaikki on ollut vain pelkkiä sanoja. Lloyd George saapuessaan San Remon konferenssista vakuutti uudelleen taloudellisten suhteiden solmiamisen välttämättömyyttä. Silloin ryhdyttiin Litvinoffin kanssa neuvotteluihin. Mutta taas tuli pulma eteen. Oltiin muka näkevinä bolshevistista agitatsionia Lontoossa. Julistettiin Litvinoff siihen syylliseksi. Se selitettiin sopimattomaksi diplomaattisiin seurustelutapoihin. Mutta sillä aikaa tapahtui sotarintamalla asioita, jotka eivät antaneet imperialisteille toivomisen varaa. Vaatimus suhteiden alottamiseksi kas voi myöskin jokaisen maan työläisten keskuudessa. Kaikki se johti uusien neuvottelujen alkamiseen. Skandinavian maat alottivat kauppasuhteet ja Englanti päätti ottaa vastaan Neuvosto-Venäjän edustajan ja teki sopimuksen. Liittoutuneiden ylineuvosto viime konferenssissaan ei katsonut sopivaksi yleistyttää Englannin askeleita tässä suhteessa, mutta ei myöskään kieltää niitä. Ja ketäpä se olisi kieltänyt. Italia etsi teitä Neuv.-Venäjälle. Samoin kaikki muut maat. Ranska on ainoa, joka koettaa esiintyä jarruna. Mutta se on epätoivon politiikkaa näissä oloissa.

..Yhdysvallat ovat edullisemmassa asemassa kuin Europan läntiset suurvallat. Äskettäin vielä kiellettiin passit kauppiaiden edustajilta, jotka olisivat matkustaneet kauppasuhteiden kehittämiseksi Venäjälle. Mutta nyt ilmoitetaan, että Yhdysvallat ovat päättäneet seurata liittoutuneita valtoja Venäjän politiikkaan nähden ja tehdä mahdolliseksi kaupankäynnin sen kanssa. Tuleeko tämän päätöksen toteutumisen tiellä olemaan käytännöllisesti rajottavia säädöksiä ja esteitä, sitä ei nyt vielä tiedä . Oli sen kanssa miten hyvänsä, joka tapauksessa on selvää, että nyt on luovuttu kaikista toiveista Neuvosto-Venäjän kukistamisesta ja sen takia pyritään luonnollisten suhteiden rakentamiseen. Se merkitsee suurien vastuksien väistymistä Venäjän sosialistisen rakentamisen tieltä. Se merkitsee voittoa Neuvosto-Venäjälle. Ei siinä mielessä, että se tulisi komentelemaan muita maita ei edes muiden maiden työväenliikettä, eikä pyrkimään valloituksiin, korvauksiin tai anastuksiin, mutta siten, että se pääsee rauhaan sellaisilta toimenpiteiltä, jotka sille ovat tuottaneet suurta kärsimystä ja kysyneet suunnatonta sitkeyttä ja tarmoa. Neuvosto-Venäjä on ulkomaisessa politiikassa nyt paremmassa asemassa kuin milloinkaan ennen. Sen tiellä on sisäisiä puutteita ja vaikeuksia, mutta kauppasuhteiden avautuminen vahvistaa sen voimia kuletus- ja tuotantosuhteiden järjestämiseksi ja siten voitetaan nälkä ja puutteet samaten kun on voitettu porvarillinen järjestelmä kokonaan.

TYÖN SANKARIT

Pietarissa ilmestyvä "Vapaus" kirjottaa:

"Kasvaako maine tantereella vaan,
Jot' uljaan urhon veri kostuttaa?

Punaisen armeijamme koko historia on valtava sankarillisen järjestämisen ja kamppailun historia, ratkaisevan voiton historia.

Tuhannet ja taas tuhannet työläiset ja talonpojat ovat punaisen armeijan riveissä ollen piirtäneet nimensä lähtemättömästi ihmiskunnan historiaan. Vierekkäin siinä on iso- ja vähävenäläisiä, tataareja ja saksalaisia, virolaisia ja lättiläisiä, kiinalaisia, suomalaisia, askiirilaisia ja puolalaisia y. m. proletaareja.

Proletaarisen vallankumouksen sankareja!

Mutta sokea olisi se, joka ei näkisi proletaarista sankaruutta muualla kuin verisen kamppailun rintamilla. Tunnoton olisi se, joka ei tunnustaisi ihailtavaa urhokkuutta muuallakin esiintyvän. Ja lyhytnäköinen se, joka ei nyt jo tietäisi, että sankaruutta on ja tarvitaan työnkin rintamalla. Tarvitaan tällä hetkellä ennenkaikkea siellä, työtätekevän luokan lopullisen voiton vuoksi.

Työn sankarit kohottavat jo varttansa.

Niiden lujat kourat tarttuvat työaseeseen vihollisen murskaamiseksi.

Yylt'ympäri laajan Neuvosto-Venäjän saapuu tietoja siitä, kuinka sankarallinen järjestämis-, kamppailu- ja itsensä uhraamisinto valtaa työtätekeviä, työn raskaalla rintamalla.

Edessämme on satunnaiset tiedot vain yhdeltä päivältä.

Kas tämmöisiä:

Jekaterinburgin neuvosto-, yhteiskunnallisten ja kauppatyöläisten ammattiliitto on päättänyt Uralin "työkuukauden" ajaksi pidentää työpäivää 2 tunnilla ilman lisäkorvausta.

Pohjois-Donin Lgovin aseman verstastyöläiset päättivät yleisessä kokouksessaan pidentää työpäivän 3 tunnilla.

Harjkovin rautatiepalveluskunta ja työläiset ovat päättäneet pidentää työaikaa "liikenneviikkona" 3 tunnilla. Ylityöajalla suoritetuista töistä saadut palkkarahat siirretään rahastoon proletaaristen sanatoorioiden klubien ja teatterien perustamiseksi.

Ja edelleen:

Valtakunnan ensimäisen pukutehtaan (Pietari) työntekijätär tov. Soksina on valmistanut säädetystä työnormista 208 prosenttia. Saman tehtaan sotilasvaatetusosaston työntekijätär tov. Karpova on valmistanut työnormista 204 prosenttia. Se merkitsee, että nämä kaksi työntekijätärtä tekevät päivässä runsaasti sen, mitä heidän työkumppaninsa tekevät kahdessa päivässä.

Minkävuoksi työläistoverit Jekaterinurgissa, Lgovissa, Marjkovissa normaalisen työpäivänsä lisäksi ovat ruvenneet raatamaan lisätunteja?

Saadakseen liikenteen kuntoon, jotta rautatiet voisivat kuljettaa ravintoa ihmisille, raaka-aineita tehtaille, tarveesineitä talonpojille.

Miksi työntekijätoverit ponnistavat voimansa äärimmilleen ompelukoneensa ääressä?

Saadakseen vaatteita ryysyisille lapsukaisillemme, työnrintamalla raataville työläisille ja sodan puolipaljaiksi raatelemille puna-armeijalaistovereillemme.

Sanalla sanoen: Kohottaakseen tasavaltamme kansalaisten inhimillistä olotilaa. Luodakseen hyvinvointia — toisille, työtätekevälle kansalle.

Tämän vuoksi he uhraavat voivansa, uhraavat itsensä.

He tietävät, että työtätekevän kansan hyvinvointi ja onni on heidänkin.

Millä nimellä me heitä kutsumme?

Sankarien nimellä!

Sankareita he ovat. Työn urhoja. Historiassa on paikka heillekin.

Kunnia niille.

Englannin työläisnaiset ja asuntokysymys

Kuten tunnettua pidettiin hiljattain Kristianiassa juuri naisten konferenssi asuntokysymyksen johdosta, johon m. m. otti osaa Englannin työläisnaisten johtava henkilö, tri Marion Phillip, joka konferenssin jälkeen saapui Tukholmaan.

Tri Phillip on Labour Party'n (Työpuolue) naisosaston johtaja ja sosialistisen naistenlehden The Labour Womain'in (Työläisnainen) toimittaja ja on hän siitä huolimatta, että hän on syntyperältään itävaltalainen, innolla ottanut osaa neljätoista pitkää vuotta Englannin työpuolueen elämään ja vaiheisiin.

Englannissa on nyt kuten tiedämme kurjat asunto-olot, jotka ovat tri Phillippin sydämen asiana. "Social-Demokraten" on haastatellut tri Phillippiä, joka on samalla tehnyt selkoa Englannin asuntokysymyksestä.

"Valtakunnan ensimäisenä ja tärkeimpänä tehtävänä on hankkia kansalaisilleen hyvät asunnot "ja siten myöskin hyvät kodit", lausui neiti Phillip painokkaasti. "Ennen sotaa oli Englannissa yksityisiä, jotka rakensivat taloja, jota tietenkin tehtiin vain oman voiton toivossa. Sodan aikana oli toiminta tällä alalla kokonaan lamassa, josta oli seurauksena, että asuntopula tuli yhä huutavammaksi. Sodan jälkeen ei myöskään asuntokysymys ole tullut yhtään paremmaksi.

Sodan loputtua tiedettiin kyllä, että tulisi saada vahvoja ja terveitä sotilaita ja ymmärrettiin, että asuntoprobleemi on tärkein ratkaisu terveen sukupolven saamiseksi. Lloyd George asetti komiteoita ottamaan selvää asiasta. Eräs näistä komiteoista tuli siihen tulokseen, että ensimäisenä vuonna sodan jälkeen tarvittaisiin rakentaa 300,000 taloa. Labour Party teki myös arvostelun, jonka mukaan tarvittaisiin yksi miljoona uutta taloa. Mutta hallituksen ei onnistunut saada tämän vuoden kuluessa enempää kuin noin 125 taloa.

Silloin päättivät naiset puuttua asiaan ja tehdä äänensä kuuluvaksi. Miehet ovat kaikkina aikoina esittäneet, että naisen paikka on kodissa. Mutta silloin tulisi myöskin miesten pitää huoli siitä, että koti tulee arvonmukaiseksi paikaksi naiselle. Tähän asti ei naisilta ole kysytty mitään asuntokysymyksen suhteen, vaikka naisilla tässä suhteessa on mitä suurimpia kokemuksia. Naiset ovat tietenkin silloin tällöin olleet edustettuina selontekokomiteoissa, mutta nuo edustavat naiset ovat olleet siitä luokasta, joiden ei koskaan tarvitse häärätä taloustehtävien kanssa, joten niiltä on puuttunut kaikki käytännöllinen kokemus mainitulla alalla. Siksipä työläisnaiset samoihin aikoihin kuin Lloyd George v. 1917 asetti komiteoita, päättivätkin ottaa asuntokysymyksen omiin käsiinsä ja ryhtyä yhteistyöhön yli koko maan. Muodostettiin komitea ,joka lähetti tuhansia kappaleita kyselykaavakkeita, joissa tiedusteltiin niistä puutteista, joita kunkin kodissa oli ja millä lailla kukin toivoi kotinsa olevan järjestetty.

Siitä huolimatta, että näitä kyselykaavakkeita ei annettu ilmaiseksi, vaan perittiin niistä määrätty korvaus, oli osanotto näihin tiedusteluihin sangen runsas. Vastauksia saapui lukuisasti. Ja mikä oli merkillisintä, vastailivat naiset maan syrjäisimmiltäkin kolkilta kysymyksiin tuoden ilmi käsityskantansa siitä, millainen heidän mielestään tulevaisuuden koti pitäisi olla. Kasarmitalot olivat kaikkien mielestä hylättäviä.

Näiden vastausten perusteella ovat naiset sitten tehneet ehdotuksen, joka koskee asuntojen rakentamista. Kasarmityyppi on kaikkien mielestä sopimaton ja sensijaan pitäisi rakentaa yhden perheen rakennuksia, jotka sisältävät vähintäin viisi huonetta — kolme makuuhuonetta, ruokasali ja vierashuone — sekä sitäpaitsi keittiön, kylpyhuoneen sekä puutarhan. Perheenäidin työskentelypaikasta tulee olla näköala valoisille, avoimille ja istutuksilla koristetuille paikoille eikä pimeisiin takapihoihin. Asuinrakennukset tulee kokonaan eroittaa tehdasalueista ja muodostaa ihania puistokaupunginosia.

Tämän ohjelman perilleviemisen puolesta on Englannissa harjoitettu innokasta propagandaa, niin , että kaupunkien ja kuntien viranomaiset ovat nykyisin alkaneet kiinnittää huomiotaan sekä ryhtyneet seuraamaan naisten neuvoja tässä tärkeässä kysymyksessä.

Aberdeen, Wash.

Taas on sivuutettu yksi amerikalaisen väestön suurimpia humpuukijuhlia, Fourth of July, se ihana, päätä ja kukkaroa pehmittävä hieriäinen. Ja kyllä täällä olikin kaikellaista humpuukia yllin kyllin. Näyttipä elämä oikein vilkkaalta näin pikku kylän osalle. Työläisille ei tuosta kyllä ollut aineellisia tuloja ollenkaan, mutta kylläpä sen sijaan kaikellaiset humpuukimestarit saivat täyden hinnan arvottomalla rojullaan. Kämpläys ja juopottelu olivat myöskin hyvin edustettuina. Kyllä taas moni poika pitelee kevyttä kukkaroa ja mopnshinen kohmetuttamaa päätä.

Kylläpä sentään meidän suomalainen työväestökin juhli omia juhliaan. Clubin ompeluseuralla oli myyjäiset 3 p. heinäk. Tulos oli $167.25, vaikka ei ollut paljon yleisöä, mutta tuli sentään sievät rahat, ja jäi vielä paljo arvokkaita tavaroita myymätä. 4 p. piti esitettämän kappale "Appi Ukko". Mutta juuri paria päivää ennen loukkaantui yksi päänäyttelijä ja piti jättää kappale näyttämättä, sen sijaan pistettiin rivakasti tanssiksi. Ind. Kan. renkaalla oli myöskin Clubin haalilla myyjäiset ja ohjelmailtama juhlain aikana, niin, että ei ne kaikki Finnit ainakaan joutaneet olemaan humpuukimestarei denkaan kelkassa.

Ilmalaivakin vieraili kylässämme, antaen sitä haluaville ilmaraittia, taalan maksoi minuutti, kun sai käydä kaupungin päällä, kylläpä sitä otusta ihmetellen katseltiinkin. Ja sitte vielä oli pari Setä Sampan sotalaivaa tarkasteltavana. Että oli sitä tuota, ottia ja tuota, — katsomista. — Järven poika.

Tacoma, Wash.

Juhlan jälkeen. Tuo alituinen kiire ja rahanpuute joka työläisiä tavallisesti kiusaa, joka aina silloin raivoaa pahimmin kun joku kirjallisuus- ja sanomalehtiasiamies ympärille saapuu, jolloin enimmäkseen tekeydytään niin rutiköyhiksi ettei taskuista eikä koko talosta löydy yhtäkään penniä, tuo kiire ja puutekin nyt lykättiin syrjään. Nythän taasen vietettiin tämän maan suurinta juhlaa, itsenäisyyden juhlaa ja työläisetkin taasen kaivoivat rahavähäsensä esille antaen kaksipittisten, puolten dollarien ja dollarien vapaasti luisua porvariston pohjattomaan pussiin. Työläiset ostivat sen lisäksi korpirojua, kuuvaloviinaa y. m. myrkkyä, joivat ja juopuivat, joutuivat linnaan, saivat sakkoa, mustat silmät y. m., y. m. Oikeastaan ei tämäkään juhla asemastaan selvillä olevia työläisiä elähyttänyt, mutta saihan porvaristoluokka juhlan kautta taasen esilletuoda ilonsa heidän rajattomasta riistämisvapaudestaan. Pintapuolisestikin asioita ajattelevan ihmisen luulisi huomaavan ettei tässä maassa työväenluokan vapaudesta ole hajuakaan jällellä, jos työväellä koskaan vapautta on ollutkaan. Sellainen juhlaohjelma kuin täälläkin itsenäisyyden juhlapäivänä suoritettiin todistaa että porvariston tarkoitus yksinomaan on saada työläisten rahat kymmenissä eri muodoissa ja pimittää työläisten järki niin perin pohjin ettei vät he yhteiskuntarakenteesta ja siitä luonnottomasta tilanteesta jonka alaisena elämme käsitä enempää kuin sika tuulimyllystä.

Billy Sunday'n puhe. American Legionan toimesta oli tänne juhlapuhujaksi tuotu yllämainittu roskaevankelista. Edeltäpäin oli puhujan kanssa sovittu siitä, että hänen kaikki kulunkinsa maksetaan, jonka lisäksi hän saa puolet puheen aikana kerättävästä kolehdista ja kolehti tuotti yli $800, josta hän sai puolet, siis neljäsataa dollaria sellaisesta puheesta, jonka pääsäveleenä oli, että joka ikinen i.w.w:läinen tahi sosialisti on liian mätä kelvatakseen helvettiin. Tätä maata runnaavat amerikkalaiset eikä punaiset vieraanmaalaiset skonkit. Yhtä kaikki ilmoitettiin 15,000 henkilöä olleen kuuntelemassa hänen puhettaan. Ja kun vielä kerron, että porvariston toimesta oli toimeenpantu useampia pallopelejä, autokilpa-ajot, joihin piti maksaa sisäänpääsy, niin ei suinkaan se tarkoita vapauden muistolle juhlimista. Työläisten ei pitäisi täl-

Köyhälistövalta teollisuuslaitoksissa

(Kritzmannin mukaan.)

Vapaus, perustuslaki, tasavalta, kansanvalta — siinä aatteita, jotka jo vuosisadan ovat vallinneet Europan ja Amerikan näyttämöllä. Kultenkin on alue, missä vapautta ja kansanvaltaa ei vielä ole uskallettu ajatella, missä perustuslaista ei ole mitään tietoa ja missä vallitsee alueen herran täydellinen itsevaltius. Se on tuo alue, josta Thomas More jo puolen vuosisataa sitte kirjoitti: "Vieraalta silmältä peitetty paikka ..... missä portilla on: 'Pääsy kielletty." Ne on tehtaat, työlaitokset, kaivokset, yleensä seudut, missä pääoma lisääntyy ihmeellisellä tavalla käyttäen hyväkseen työvoimaa. Tässä on kapitalismin kaikkein pyhin."

Pitkään aikaan eivät kapitalistit sinne laskeneet kapitalistista hallitustakaan, joka pelkäsi työvoiman täydellistä tuhoamista ja kultamunia munivan kanan tappamista siellä. Tästä kapitalistien vastarinnasta on johtunut, että tehdaslainsäädäntö on kaikkialla syntynyt niin suurella vaivalla, eikä sitä ole missään täysin toteutettu. Jotakin sallivat kapitalistit sentään hallituksellensa. Mutta työväenjärjestöjen, vaikkapa kaikkein kesyimpien ammattiyhdistystenkin yrittäessä puuttua asiaan, ovat kapitalistit kauhistuneet "luonnollisien oikeuksiensa" loukkaamista kuten majesteetin loukkausta.

Pääoman herruuden horjuessa maailman katastrofin johdosta 1914—1917 ja heikomman suurvallan, Venäjän, ensiksi sortuessa, koettivat kapitalistit epätoivon vimmalla säilyttää kapitalismin kaikkein pyhimmän paikan koskemattomuuden. Niin teki Venäjällä vallankumouksen kuohuissa väliaikainen hallitus. Valtapyrkimyksessään vielä horjuva köyhälistö kohotti työväenvalvonta-tunnussanan, tarkoittaen tehdasperustuslain toteuttamista, joka olisi sille oikeastaan antanut vain tarkastusoikeuden. Tähän vastasi väliaikainen hallitus yhdessä kapitalismin suojelijoiksi muuttuneiden sosialistien ja sosialismin tekoystäviksi muuttuneiden kapitalistien kanssa hyökkäämällä raivoisasti työväenluokkaa ja sen kohrittyneintä osaa bolshevikejä vastaan. Työväen valvontaoikeuden vaatimuksen aiheutti työväen itsesuojelus, sillä kapitalistit tahtoivat sen kasvavaa valtapyrkimystä vastustaa "nälän luisella kädellä", keinotekoisesti saattamalla tehtaansa seisomaan, jättäen raaka- ja polttoaineet hankkimatta, korjaukset suorittamatta j. n. e. Mutta mitä välttämättömämmäksi kävi köyhälistöile työväen valvontaoikeus kapitalistien peitettyä sulkua vastaan, sitä sitkeämmin puolusti pääoma yksinvaltaansa tehtaissa.

Vasta kun Venäjän köyhälistö otti valtiollisen vallan, silloin tuli kapitalistinen jarruts ratkaistua ja pääoman itsevaltius tehtaissa kukistettiin. Voittoisa köyhälistö ei voinut enää tyytyä tehdasperustuslaillisuuteen. Itse elämän käytäntö osoitti, ettei kapitalisti voi eikä tahdo olla mikään perustuslaillinen monarkki. Hän ei voinut luopua jarruttamisesta, eikä antanut työläisille mahdollisuutta oppia liikkeen hoitamisen taitoa. Ja niinpä sitten perustuslain asemasta asetettiin tehtaaseen kansan itsevaltius, ei työväen valvontaoikeus vaan työväen hallinta.

Tämä ylimeno pääoman yksinvallasta köyhälistön yksinvaltaan tehtaassa, joka on mitä suuremmoisin historiallinen tosiasia, sillä tuo ylimenohan itseasiassa muodostaa köyhälistön yhteiskunnallisen vallankumouksen koko sisällön, se ei tietysti voinut tapahtua taika-iskusta yhtenä päivänä eikä neuvostovallan dekreetillä. Pääpiirteissään suoritettiin se yhden vuoden kuluessa. Ja tämän toteuttaminen oli ainoastaan siitä syystä mahdollinen, että niin takapajuisessa maassa kuin Venäjä löytyy kuitenkin suuressa määrin keskitetty suurkapitalistinen teollisuus, jonka huipussa oli harvojen suurpankkien keskuskoneisto. Ja vaikka liikkeitten tai liikeyhdistysten hallinnot vasta askel askeleelta tuon vuoden kuluessa puhdistettiin kapitalistien julkisista tai salaisista edustajista, vaikka se vasta vähitellen muuttui puhtaasti työväenhallinnoksi, oli tuotannon suhteen perimmältä pohjalta alusta asti olemassa työväen hallinta sielläkin missä muodollisesti vallitsi vain työväen valvontaoikeus. Ennen vallankumousta oli Venäjällä lukuisia syndikaatteja ja melkoista osaa teollisuudesta yhdistivät pankit. Luonnollisesti ei ainoastaan yksityisissä tehtaissa ja työlaitoksissa, vaan myöskin (ja vielä aikaisemmin) syndikaateissa ja (ennen kaikkea) pankeissa tuli pääoman yksinvaltius muutettua köyhälistön yksinvaltiudeksi. Ja sen kautta sai teollisuuden keskittymisprosessi ennenkuulumattoman vauhdin ja tavattoman syvyyden.

Venäjän valtaanousseen köyhälistön kansantaloudellisia saavutuksia arvioitaessa täytyy tuntea ne tavattoman vaikeat ehdot, joitten alaisena se on työnsä suorittanut. Ensimmäinen vaikeus oli vallankumouksen luonteessa. On luonnollista, että ylimenoaika kapitalistisesta tuotannosta proletariseen sai teollisuuden ja kansantalouden vissiksi ajaksi tukkeutumaan, joka vasta vähitellen paranee uuden työväenhallinnon perehdyttyä tehtäviinsä. Toinen vaikeus aiheutui maan takapajuisuudesta, siitä että valtava osa väestöstä on puoliproletaarista talonpoikaisköyhälistöä. Tämän huojumisellaan vallankumouksellisten ja pikkuporvariilisten vaistojen välillä tekee erittäin vaikeaksi kansantalouden kommunistisen järjestyksen ja niin muodoin myös proletarisen neuvostovallan koko kansantaloudellisen toiminnan. Kolmas vaikeus johtuu Venäjän köyhälistövallankumouksen maailmanvallankumous-luonteesta. Maailmansota uhkaa muuttua maailman luokkasodaksi. Sen vuoksi on Neuvosto-Venäjä koko ajan saanut kestää imperialistisen maailman hyökkäyksiä ja on se ollut suljettuna pois poltto- ja raaka-ainelähteistään. Vaikeuksista huolimatta tekee Venäjän köyhälistö hämmästyttäviä jättiläisponnistuksia rakentaaksesen, vasara toisessa ja kivääri toisessa kädessä, sosialistista kansantaloutta takapajuisessa maassaan.

Ei ainoastaan väestön, vaan jättiläisuuren puna-armeijan tarpeiden tyydyttäminen osoittaa työväenhallinnon saavuttamia ihmeteltäviä tuloksia kahden vuoden aikana. Tähän tulokseen voitiin päästä ainoastaan ponnistelujen suunnitelmanmukaisen keskittämisen kautta, s. o. kansantaloudellisen järjestelmällisyyden ja suunnitelmallisuuden kautta. Tässä suhteessa on Venäjä työväenvallan aikana edistynyt jättiläisaskelin. Nykyisin on tuskin yhtään ainoata kansantalouden haaraa, etenkään teollisuudessa, joka ei olisi keskitetty erikoisen työväenelimen käsiin, joka tuntee liikkeensä kaikki apulähteet ja mahdollisuudet ja hoitaa sitä työläishallinnon kautta.

Nyt ei ole järjestetty ainoastaan suurteollisuus, vaan huomattavassa määrässä myöskin pikkuteollisuus ja osaksi myöskin maatalous. Edelleen suoritetaan maan kaikkien tuotantovoimien rekisteröimisen suunnatonta työtä. Siten ei lasketa ainoastaan tulevaisuuden kommunistisen yhteiskunnan perusteita, vaan saadaan myös mahdollisuus suunnitelmallisesti keskittää ponnistukset erityisesti polttavien tehtävien suorittamiseen.

Sitä paitsi sallii tämä järjestelmä voimakkaasti taistella työvoimien ja työtehon alenemista vastaan, mikä alkoi jo sodassa. Yhtenä keinona on tuotannon kehitys. Suljetaan pienet, teknillisesti vanhentuneet ja usein epäterveelliset laitokset ja keskitetään koko tuotanto suurliikkeisiin. Tätä järjestelmää on neuvostovalta menestyksellä käyttänyt melkein kaikissa teollisuushaaroissa.

Toinen keino on liikkeiden siirtäminen lähemmäksi poltto- ja raaka-ainesekä voimalähteitä. Tässä suhteessa on ennenkaikkea mainittava kokonaisen sarjan liikkeiden siirtäminen Pietarista, jota etupäässä elätti ulkolainen hiili ja etelä-venäläiset raaka-aineet, Venäjän keskuksiin ja Uralin.

On ollut pakko suorittaa suunnaton työ tuotannon soveltamiseksi uusiin, suuresti muuttuneisiin oloihin. Suunnaton joukko liikkeitä on siirtynyt käyttämään lämmityksesen puuta, on siirrytty käyttämään eri korvausaineita j. n. e. Monissa tehtaissa ja työlaitoksissa on rajoitettu tuotanto ainoastaan harvojen päälajien valmistukseen ja se on kohottanut työn tuottavaisuutta. Monilla kansantalouden aloilla on jo valtion raaka-ainehankinta järjestetty. Rakennustöistä mainittakoon suunnitellut tuontiradat ja suuret sähkölaitokset, jotka käyttävät turvelämmitystä ja tekevät mahdolliseksi vesivoimien hyväksi käyttämisen.

Viimein suoritetaan melkoisessa osassa Venäjää suurisuuntaisia maantieteellisiä tutkimuksia, jotka jo ovat antaneet rikkaita tuloksia. Suunnitellaan jättiläismäisiä töitä, Turkestanin kastelua puuvillaviljelyksen laajentamiseksi, sähkölaitosten, kanavien, rautateiden rakentamista Edelleen tehdään laajoja tieteellis teknillisiä kokeita tärkeimpien keksintöjen toteuttamiseksi j. n. e.

Köyhälistössä uinailee suunnattomat tuotantovoimat. Työväenhallinta tuo ne esiin.

Sosialistinen Aikakauslehti.